

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 1. maj 2009
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2009-792-0883
Dok.: LOJ41663

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 664 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. april 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 664 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere henvendelse vedr. udgang og langtidsafsoning, jf. REU alm. del – bilag 448.”

Svar:

I henvendelsen har en langtidsindsat rejst spørgsmål om, hvorvidt prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a kan benyttes til langtidsafsonere på samme vilkår som almindelige afsonere. Den pågældende har bl.a. anført, at det er praksis, at man skal have afviklet weekendudgange, inden prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a kan iværksættes, og da weekendudgang for langtidsindsatte efter praksis først bliver iværksat mellem halv tid og to tredjedel tid, vil man være meget tæt på to tredjedelsdatoen, før der kan iværksættes prøveløsladelse. Den pågældende har endvidere anført, at denne praksis er beskrevet i et dokument, som de indsatte ikke kan få adgang til.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at visse kategorier af dømte kan prøveløslades efter straffelovens § 40 a, når halvdelen af straffen, dog mindst 4 måneder er udstået.

Efter straffelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1, kan prøveløsladelse for det første finde sted, hvis den dømte har ydet en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet. En særlig indsats kan f.eks. bestå i, at den indsatte under fængselsopholdet gennemfører et relevant uddannelsesforløb eller deltager i afvænningsbehandling for et eventuelt stof- eller alkoholmisbrug.

Efter straffelovens § 40 a, stk. 1, nr. 2, kan prøveløsladelse for det andet finde sted i tilfælde, hvor den dømtes forhold samlet set taler for, at det er unødvendigt, at den pågældende afsoner resten af straffen i fængsel, hvis der i stedet fastsættes vilkår om samfundstjeneste.

Efter straffelovens § 40 a er det en betingelse for tidlig prøveløsladelse, at hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at tale herimod.

Ordningen vedrørende tidlig prøveløsladelse kan som udgangspunkt anvendes, uanset hvilken kriminalitet den indsatte er dømt for. Over for indsatte, der afsoner straffe for de groveste forbrydelser, bør der imidlertid efter forarbejderne udvises meget betydelig varsomhed med at anvende adgangen til tidlig prøveløsladelse. For personer, der har begået grov

kriminalitet med fare for personers liv eller helbred, eller som har deltaget i omfattende organiseret kriminalitet, vil hensynet til retshåndhævelsen således normalt tale imod løsladelse efter § 40 a.

Da langtidsindsatte, dvs. indsatte, der er idømt fængsel i 8 år eller derover, er dømt for grove forbrydelser, bør der således udvises meget betydelig varsomhed med at anvende adgangen til tidlig prøveløsladelse over for denne gruppe indsatte.

Som udgangspunkt skal langtidsindsatte have gennemført et problemfrit udslusningsforløb, inden prøveløsladelse kan finde sted. Efter praksis kan langtidsindsatte som altovervejende hovedregel ikke påbegynde et uledsaget udgangsforløb, før halvdelen af straffen er udstået. Der vil derfor som altovervejende hovedregel ikke kunne ske prøveløsladelse i medfør af straffelovens § 40 a af langtidsindsatte præcis på det tidspunkt, hvor halvdelen af straffen er udstået.

Det fremgår af forarbejderne til straffelovens § 40 a, at det ikke var hensigten at lempe betingelserne for udgang med henblik på, at indsatte med straffe på 8 år og derover skal kunne løslades på halv tid.

I de relativt få tilfælde, hvor det kan blive aktuelt at prøveløslade en langtidsindsat i medfør af denne bestemmelse, vil dette således som altovervejende hovedregel tidligst kunne ske lidt senere end efter halv tid, således at der bliver tid til at gennemføre og vurdere udslusningsforløbet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har kompetencen til at træffe afgørelse om prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a. Afgørelsen træffes efter indstilling fra fængslet på baggrund af en samlet konkret og individuel vurdering af alle sagens momenter, herunder kriminalitetens art, straffens længde, antallet og arten af eventuelle tidligere straffe, hvor hurtigt den indsatte er recidiveret efter seneste løsladelse, afsoningsforløbet, længden af den tid, der resterer, indtil to tredjedele af straffen er udstået, personalets kendskab til den indsatte samt anklagemyndighedens udtalelse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i øvrigt oplyst, at den konkrete sag har været behandlet i overensstemmelse med de ovennævnte udgangsregler, og at den pågældende er meddelt, at det endnu er for tidligt at tage stilling til spørgsmålet om prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har herudover oplyst, at praksis for anbringelse, udgang, overførsel og prøveløsladelse af langtidsindsatte er beskrevet i en vejledning af 5. maj 2008, som den pågældende nu har fået udleveret. Det beror således på en beklagelig fejl, at han ikke tidligere har modtaget en kopi af vejledningen.